

Kirkerådet

Vår ref.
17/312-1/ÅSANMOEI

Deres ref.

Dato:
14.06.2017

Åsane menighetsråd - Høringsuttalelse - Forslag til nye regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøte

Høringen gjelder i særlig grad foreslåtte endringer rettet til valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Det er i dag to sett med regler; regler for valg av menighetsråd på den ene siden, og regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet på den andre siden. De ulike regelsettene henger tett sammen og må ses i sammenheng, og de har flere henvisninger seg imellom. Kirkerådet foreslår å slå disse to regelsettene sammen til ett sett regler.

Kirkerådet foreslår at kirkevalgreglene som et utgangspunkt legges så tett opp til valglovens bestemmelser om valg til kommunestyre, fylkesting og Stortinget som mulig.

2. Del 2 Overordnede problemstillinger

2.1. Direktevalg eller kombinasjonsvalg av direkte og indirekte valg omgang av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Når det gjelder spørsmålet om direkte valg eller kombinasjonsvalg med kombinasjon av direkte og indirekte valg, kan det tegnes tre alternative modeller:

1) Videreføring av dagens ordning.

Bispedømmerådet avgjør om valget skal foregå ved direkte valg av sju leke medlemmer, eller ved kombinasjonsvalg hvor fire medlemmer velges direkte og tre medlemmer velges indirekte.

2) Direkte valg på alle leke medlemmer.

Dette alternativet innebærer at Kirkemøtet fastsetter at alle de leke medlemmene til bispedømmerådet og Kirkemøtet skal velges direkte av kirkemedlemmene i bispedømmet.

3) Kombinasjonsvalg i alle bispedømmer.

Dette alternativet innebærer at Kirkemøtet fastsetter at det i alle bispedømmene skal være kombinasjonsvalg med en kombinasjon av direkte og indirekte valg

Konklusjon. Menighetsrådet bør ha innflytelse på valget. Åsane menighetsråd støtter primært alternativ 3 med kombinasjonsvalg i alle bispedømmer. Subsidiært støttes alternativ 1 med dagens ordning.

2.2. Flertalls- og forholdstallsvalg.

1) Videreføring av dagens ordning

Ett alternativ er å videreføre dagens ordning. En fordel med denne ordningen er at den vil være kjent for velgerne. Ordningen gir også ulike grupperinger anledning til å stille en egen liste dersom de ikke oppfatter seg representert av nominasjonskomiteens liste

2) Ordning med nominasjonskomiteens liste og andre lister – samtidige frister.

Denne ordningen tar utgangspunkt i dagens ordning, men med noen justeringer. Det etableres en nominasjonskomité som fremmer en liste innen en frist. Andre nomineringsgrupper gis også adgang til å fremme liste til samme frist.

3) Ordning med utgangspunkt i flere selvstendige lister – intensjonsfrist og listefrist

Ordningen tar utgangspunkt i at det først går ut en henstilling om å melde interesse for å stille liste. En slik ordning vil være en åpen invitasjon til ulike grupper om å stille lister,

4) Ordning med utgangspunkt i flere selvstendige lister, uten en nominasjonskomité – intensjonsfrist og listefrist

I en slik ordning inviteres nomineringsgrupper til å stille lister.

Konklusjon. Alt 2 er å foretrekke fordi det er mulig å stille flere lister og fristene samkjøres.

2.3 Tilskuddsordning for finansiering av nomineringsgrupper m.m

1) Tilskuddsordning for nomineringsgrupper delt i en nomineringsfase og en valgfase Denne ordningen tar utgangspunkt i at det etableres en tilskuddsordning for nomineringsgrupper som deles i to faser.

A) Intensjonsstøtte: Støtte til grupper som melder sin intensjon om å stille liste.

B) Listestøtte: De nomineringsgrupper som har fremmet lister, blir berettiget til å motta støtte til å formidle informasjon om sine lister og kirkepolitiske programmer Det bør vurderes å sette et tak på maksimalt beløp for hvor mye en liste kan motta i støtte, for eksempel maksimum kr 100 000 per liste i et bispedømme.

2) Tilskuddsordning hvor nomineringsgrupper og andre aktører kan søke Kirkerådet eller valgrådet om midler til informasjonstiltak i forbindelse med valget.

Konklusjon. Alt 2 med en vilkårlig tildeling av midler etter søknad er ikke å foretrekke. Alt 1. er det mest ryddige og det bør legges mest vekt på B listestøtte. Intensjonsstøtte er etter vår oppfatning for tidlig i prosessen– og midlene bør prioriteres når en liste er etablert.

2.4. Personvalgregler.

2.4.1 Personstemmer og strykninger

Kirkerådet foreslår å videreføre en begrensning i antallet mulige tilleggstemmer til inntil tre.

Ved kommunestyre- og fylkestingsvalgene er det i dag ikke adgang til å stryke kandidater på listene. Kirkerådet foreslår ingen endringer på dette punkt, men ber likevel høringsinstansene vurdere om strykninger bør gjeninnføres.

Konklusjon. Velgerne gis inntil tre tilleggstemmer til sine foretrukne kandidater. Tilsvarende bør velgerne gis mulighet til å stryke kandidater.

2.4.2 Personvalgregler internt på listene

1. Sperregrense med krav om åtte prosents personlig stemmetall - krav om at kandidater må ha oppnådd et personlig stemmetall på minst *åtte* prosent av listens stemmetall for at de skal kåres før rekkefølgen på listen.

2. Sperregrense med krav om fem prosents personlig stemmetall
I dette alternativet stilles det krav om at kandidater må ha oppnådd et personlig stemmetall på minst *fem* prosent av listens stemmetall for at de skal kåres før rekkefølgen på listen..

3. Ingen sperregrense

Dette alternativet viderefører dagens ordning, hvor det ikke settes noen sperregrense.

Kirkerådet vurderer å foreslå en sperregrense med krav om fem eller åtte prosents personlig stemmetall i personvalget.

Konklusjon. Alternativ 3 er å foretrekke.

2.4.3. Stemmetillegg

Konklusjon. Velgernes påvirkning er ivaretatt under pkt.2.4.1 og ytterligere stemmetillegg synes ikke å være nødvendig.

2.5 Valgkretser og stemmekretser

2.5.2 Stemmegivning begrenset til eget sokn på valgdagen.

Kirkerådet har vurdert om reglene på dette punkt bør endres, slik at det kan bli adgang til å avgi stemme i alle soknene innenfor fellesrådsområdet (kommunen) på valgdagen.

Konklusjon. Vår vurdering er at det kan avgis stemme innenfor alle soknene i fellesrådsområdet.

Del 3. Stemmerett, valgbarhet, og valgorganer m.m.

3.2.2 Mantallet

Dersom man velger å legge til grunn bostedsdato per 30. juni i valgåret i det endelige manntallet, ville det forenklet prosessen om man også kunne legge til grunn medlemskapsstatus per 30. juni. 30. juni i valgåret er imidlertid en veldig tidlig frist for å være registrert som medlem. I stedet foreslås det å sette fristen til 1. september i valgåret, jf. forslag til ny § 2-9 annet ledd bokstav d.

Konklusjon. Endringen om å endre fristen til 1. september er en forenkling. Forslaget tiltredes.

Del 4. Valg av medlemmer til Menighetsråd og valg av leke medlemmer til Bispedømmeråd og Kirkemøtet.

4.2.1. Registrering av nomineringsgrupper

En nomineringsgruppe som vil fremme lister i bispedømmeråds- og kirkemøtevalg, kan søke Kirkerådet om registrering av gruppenavnet. Dersom det etableres en nominasjonskomité ved

valg av bispedømmeråd, bør navnet for denne listen fastsettes. Kirkerådet foreslår å fastsette at navnet på denne listen skal være *Felleslisten*.

Konklusjon. Forlaget tiltredes.

4.2.2 Krav til og behandling av listeforslag.

Kirkerådet foreslår å videreføre kravet om minst sju og maksimalt 18 kandidater for å kunne stille lister og foreslår at det skal legges til grunn for alle listeforslag.

Kirkerådet foreslår ingen endringer på antallet underskrifter på listeforslaget ved valg til menighetsråd. Ved valg til bispedømmeråd foreslår Kirkerådet at det som et utgangspunkt er et krav om 150 underskrifter på listeforslaget, men at det etableres en forenklet ordning for registrerte grupper.

Kirkerådet foreslår at nominasjonskomiteens leder opptrer som tillitsvalgt for nominasjonskomiteens liste og at nominasjonskomiteen opptrer som tillitsutvalg.

Konklusjon. Forslagene tiltredes.

4.2.3 Supplerende nominasjon ved forholdsvalg

Kirkerådet foreslår at det skal åpnes for supplerende nominasjon også i tilfeller hvor det stilles flere lister ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet, dersom en går inn for en ordning med en form for nominasjonskomité,

Konklusjon. Forslaget tiltredes.

4.2.4. Stemmesedler. Velgernes adgang til å endre stemmesedler.

4.2.4.1 Ved kirkevalget i 2011 hadde bispedømmerådet ansvaret for trykking og utsendelse av stemmesedler ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet. Valgstyret (menighetsrådet) hadde ansvar for trykking av stemmesedler ved valg av menighetsråd.

Konklusjon. Ordningen fra 2011 gjeninnføres.

4.2.4.2 Endringer på stemmeseddelen

Det foreslås å videreføre ordningen hvor velgeren ved valg til menighetsråd kan gi inntil tre kandidater på stemmeseddelen én tilleggsstemme. Videre foreslås det å fastsette at velgeren ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet kan gi inntil tre kandidater på stemmeseddelen én tilleggsstemme, og føre på inntil tre navn fra andre lister.

Konklusjon. Endringen tiltredes. Ref pkt. 2.4.1 er det vår oppfatning at det må vare tillatt å foreta strykninger.

4.2.5 Mandatfordelingen og kandidatkåringen

Kirkerådet foreslår å videreføre ordningen med listestemmer, som en følge av forslaget om å videreføre muligheten for å gi slengere.

Konklusjon. Forslaget tiltredes

4.3. Nærmere bestemmelser ved flertallsvalg.

4.3.2 Nominasjonskomite

Kirkerådet foreslår å videreføre bestemmelsen om nominasjonskomité ved valg av menighetsråd, med noen språklige justeringer.

Konklusjon. Forslaget tiltredes

4.3.4 Supplerende nominasjon ved flertallsvalg

Kirkerådet foreslår å videreføre ordningen med supplerende nominasjon ved *menighetsrådsvalget*, der det er én liste med et mangelfullt antall kandidater.

Konklusjon. Forslaget tiltredes.

4.3.5 Stemmesedler. Adgang til å endre på stemmesedel.

Det foreslås å videreføre at velgeren ved valg til menighetsråd kan gi inntil tre kandidater på stemmeseddelen én tilleggsstemme. Velgere kan ved flertallsvalg i et menighetsrådsvalg også gi en personstemme til inntil tre andre valgbare personer som er bosatt i soknet. Videre foreslås det å videreføre at velgeren ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet kan gi inntil tre kandidater på stemmeseddelen én tilleggsstemme. Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med ved valgoppjøret.

Konklusjon. Forslaget tiltredes

4.4. Forhåndsstemmegivningen

Kirkerådet foreslår å fastsette en ny bestemmelse som i hovedsak viderefører dagens ordning, men hvor reglene er formulert på en måte som gjør det tydeligere at valgstyret skal legge til rette for forhåndsstemmegivning i den grad det er mulig .

Konklusjon. Forslaget tiltredes.

4.5 Tidspunkt og sted for valg. Stemmegivningen på valgtinget

4.5.2. Stemmegivning på valgtinget

Kirkerådet ser behov for å stramme inn kravet om hemmelige valg. Kirkerådet foreslår derfor følgende nye bestemmelse etter mønster fra valgloven § 9-5 som slår fast at

Velgeren skal i enerom og usett brette sammen stemmeseddelen slik at det ikke er synlig hvilken valgliste velgeren stemmer på. Velgeren leverer stemmeseddelen til stemmestyret, som stempler den med et offisielt stempel. Velgeren legger selv stemmeseddelen ned i en urne.

Konklusjon. Forslaget tiltredes

Del 5: Valg av andre representanter til bispedømmerådet og Kirkemøtet

Her bør de ansatte komme med innspill.

6.1.3 Opptellingsprosedyrer

Kirkerådet foreslår en endring i reglene der foreløpig og endelig opptelling tas inn, men at det gjennomføres i praksis på litt ulik måte ut fra valgformen. En mulig ordning her kan være at valgstyrene i menighetene – i de tilfeller det er forholdstallsvalg – får i oppgave å telle opp antallet stemmer hver liste har mottatt i valget av bispedømmeråd og Kirkemøtet og rapportere dette inn til valgrådet innen kl. 12 på dagen etter valgdagen. .

Konklusjon. Administrasjonen bør foreta en vurdering av de praktiske konsekvenser av forslaget.

Med vennlig hilsen
for Åsane menighetsråd

Mona Gangsøy Eide
administrasjonsleder i Åsane menighet
E-post: me855@kirken.no
Tlf: 55 36 22 51 / 45 23 57 60